

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นทางการเมืองของนักศึกษาในวิทยาลัยครู และเปรียบเทียบความคิดเห็นทางการเมืองของนักศึกษาระหว่างกลุ่มที่ต้องการศึกษา¹ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมความคิดเห็นและข้อเท็จจริงของนักศึกษา¹ เพื่อใช้ในการศึกษาตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นหนึ่งชุด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบและเติมข้อความ โดยถามในเรื่องต่อไปนี้

- ก. เพศ ระดับการศึกษา ที่ตั้งภูมิลำเนาของนักศึกษา
- ข. ระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดาของนักศึกษา
- ค. ลักษณะการเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนของบิดามารดาของนักศึกษา
- ง. ความรู้สึกของนักศึกษาต่อมนุษยชาติ และสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา เป็น

แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท 5 เกรด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคอร์ท 5 เกรด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ

¹ ดู ผนวก ข.

* ดู วัตถุประสงค์การวิจัย หน้า 14.

- ก. หลักสูตรการเรียนการสอนความรู้ทางการเมือง
- ข. แหล่งที่ให้ความรู้ทางการเมืองของนักศึกษา

สำหรับแบบสอบถามในส่วนที่ 2 นั้น ผู้วิจัยมีความประสงค์จะใช้เป็นเครื่องมือที่จะจำแนกความคิดเห็นทางการเมืองของนักศึกษา ซึ่งกำหนดว่าควรจะมีความคิดเห็นเป็น 3 กลุ่ม คือ² กลุ่มอนุรักษนิยม (Conservative) กลุ่มเป็นกลาง (Intermediate) และ กลุ่มก้าวหน้า (Liberal)

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นทางการเมืองเป็นมาตราส่วนประเมินค่าตามแบบของ ลีเคอร์ท สเกล³ ซึ่งมีทางเลือก 5 ทางเลือก และถามความคิดเห็นในด้าน

- ก. ความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการปกครอง 17 ข้อ
- ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลัทธิการเมือง 14 ข้อ
- ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันทางการเมือง 20 ข้อ
- ง. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตื่นตัวและบทบาททางการเมืองของนักศึกษา 17 ข้อ

2. การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อหาความตรง (Validity) ของแบบสอบถามนี้ว่าจะสามารถใช้วัดความคิดเห็นทางการเมืองได้ตามความมุ่งหมายหรือไม่ ผู้วิจัยจึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน⁴ เป็นผู้ตัดสิน เกี่ยวกับการครอบคลุมเนื้อหาและจำแนกแนวของข้อสอบถามว่า ข้อใดถ้าตอบ "เห็นด้วย" จะมีแนวความคิดเห็นก้าวหน้า และข้อใดถ้าตอบ "เห็นด้วย" แล้ว จะมีแนวความคิดเห็นอนุรักษนิยม (Conservative) โดยถือผลยอมรับ 3 ใน 4 ของผู้ตัดสิน ผลปรากฏว่าแบบสอบถามที่ผ่านการตัดสินแล้ว คัดเลือกมาได้ ดังนี้⁵

² สวัสดิ์ สุคนทรังษี, เรื่องเดิม, หน้า 151.

³ Garrett Henry E, "Personality Test" Testing for Teachers (New York : American Book Company, 1965) pp. 169-175.

⁴ คุณนวก ก.

⁵ คุณนวก ก.

- ก. ความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับการปกครอง 11 ข้อ
 ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิการเมือง 11 ข้อ
 ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันการเมือง 10 ข้อ
 ง. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการค้นคว้า และบทบาททางการเมืองของนักศึกษา 12 ข้อ

ในจำนวนแบบสอบถามในส่วนที่ 2 มี 44 ข้อ แบ่งได้เป็น คำถามที่ผู้ตอบ "เห็นด้วย" และมีแนว "ก้าวหน้า" (Liberal) มีจำนวน 22 ข้อ และผู้ตอบ "เห็นด้วย" และมีแนวอนุรักษนิยม (Conservative) มีจำนวน 22 ข้อ เท่ากัน

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดสรรชุดนี้ไปทดสอบเบื้องต้นกับนักศึกษาในวิทยาลัยครู นครสวรรค์ จำนวน 100 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขและหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งใช้จำแนกความคิดเห็นทางการเมืองของนักศึกษานั้น ผู้วิจัยได้ให้คะแนนตามเกณฑ์ใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนน⁶ ข้อคำถามความคิดเห็นทางการเมือง

ระดับความเห็น	ข้อคำถามแนวก้าวหน้า (Liberal)	ข้อคำถามแนวอนุรักษนิยม (Conservative)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่มีความคิดเห็น	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

⁶ไพฑูริย์ อินทวิชชา อนุสารเพื่อการวิจัยฉบับที่ 3 : หลักและวิธีการวัดเจตคติ, กองวิจัย-การศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2517, หน้า 164 - 6.

ตัวอย่าง : การให้คะแนน

คำถามที่มีแนวกาหนดา เช่น ผู้วาระชาการจันหวัดหรือหัวหนาคูบริหารระคัษจันหวัดของไคย
 ครวไคมาจากการเลือกตั้ง คะแนนที่ไคตามลาคัษคาคึกเห็นจะเป็น เห็นควยอยางยั้ง 5 คะแนน,
 เห็นควย 4 คะแนน, ไคมีความเห็น 3 คะแนน, ไคเห็นควย 2 คะแนน และไคเห็นควยอยางยั้ง 1
 คะแนน

คำถามที่มีแนวอนุรักษันิยม เช่น การเลือกสมาชิกสภาผู้แทนทำให้ประเทศลันเปลือง โคยไคแอล
ไมคุดคา คะแนนที่ไคตามลาคัษคาคึกเห็นจะเป็น เห็นควยอยางยั้ง 1 คะแนน, เห็นควย 2 คะแนน,
 ไคมีความเห็น 3 คะแนน, ไคเห็นควย 4 คะแนน และไคเห็นควยอยางยั้ง 5 คะแนน

เพื่อหาอำนาจจําแนกของแบบสอยถามส่วนที่ 2 ที่จะไคจําแนกคาคึกเห็นทางการเมืองนี้
 ผู้จัยไคไคคะแนนตามเกณต์ไคตารางที่ 1 แลวรวมคะแนนของทุกขอเขาควยกัน เรียงคะแนนของ
 แบบสอยถามทังหมคจากสูงไปคําคตามลาคัษ และคักเอาจํานวน 25% จากสูงเป็นกลุ่มสูงและคักเอา
 25% จากคําคเป็นกลุ่มคําค เพื่อคําคเป็นการหาอำนาจจําแนกรายขอ ระหวาง กลุ่มสูงกับกลุ่มคําค
 ตามวิธีไคตารางที่ 2

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2⁷ ตารางการเปรียบเทียบกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ระดับความคิดเห็น	กลุ่มต่ำ(L)					กลุ่มสูง(H)				
	X		f	fx	fx ²	X		f	fx	fx ²
	L	C				L	C			
เห็นควยอย่างยิ่ง	5	1				5	1			
เห็นควย	4	2				4	2			
ไม่มีความคิดเห็น	3	3				3	3			
ไม่เห็นควย	2	4				2	4			
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	1	5				1	5			
Σ			25					25		
			N_L	ΣX_L	ΣX_L^2			N_H	ΣX_H	ΣX_H^2

$$\bar{X}_L = \frac{\Sigma XL}{N_L}$$

$$\bar{X}_H = \frac{\Sigma XH}{N_H}$$

เมื่อ X คือ ค่าความคิดเห็นที่กำหนดเป็นคะแนน ตามแนวของแบบสอบถามที่เป็นแนวก้าวหน้า (L) หรือแนวอนุรักษ์นิยม(C)

f คือ ความถี่ของผู้ตอบความคิดเห็นในระดับต่าง ๆ ของแต่ละขอ

เมื่อได้ค่า \bar{X}_L และ \bar{X}_H แล้ว คำนวณหาค่าอำนาจจำแนกโดย $\frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{N} =$ อำนาจจำแนก⁸

⁷ไพบูลย์ อินทรวีชา, เรื่องเดียวกัน, หน้า 164 - 6.

⁸Anne Anastasi, Psychological Testing, (London: The Macmillan Company, 1968), pp. 170-173.

N คือ จำนวน ตัวอย่างประชากรของกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

อำนาจจำแนกที่ใดจะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยได้ทดสอบด้วย t -test จากสูตร⁹ โดยใช้ค่าที่ได้จากตารางที่ 2

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{\sum (X_H - \bar{X}_H)^2 + \sum (X_L - \bar{X}_L)^2}{n(n-1)}}$$

$$\text{เมื่อ } \sum (X_H - \bar{X}_H)^2 = \sum X_H^2 - \frac{(\sum X_H)^2}{n} \quad (10)$$

$$\text{และ } \sum (X_L - \bar{X}_L)^2 = \sum X_L^2 - \frac{(\sum X_L)^2}{n}$$

ผลจากการทดสอบเบื้องต้น แบบสอบถามส่วนอื่น ๆ ได้รับการปรับปรุงเล็กน้อย สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งจะใช้วัดความคิดเห็นทางการเมืองโดยตรงนั้น ผู้วิจัยเลือกเฉพาะข้อที่มีอำนาจจำแนก 0.02 ขึ้นไป เพราะเมื่อทดสอบด้วย t -test แล้ว อำนาจจำแนกมีนัยสำคัญที่ .05 แต่มีอยู่ 2 ข้อ คือ ข้อ 16 และข้อ 25 ที่มีอำนาจจำแนกเพียง 0.016 และเมื่อทดสอบ t -test แล้ว อำนาจจำแนกมีนัยสำคัญที่ 0.1 เหตุที่นำข้อ 16 และข้อ 25 มาใช้เป็นข้อสอบถามก็เพราะต้องการให้จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งแนวกาหนดและแนวอนุรักษ์นิยมมีจำนวนเท่ากัน เมื่อพิจารณาเลือกถามแก่ผู้ตั้งกล่าวแล้ว จึงได้แบบสอบถามที่ใช้วัดความคิดเห็นทางการเมืองในส่วนที่ 2 นี้ จำนวน 28 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามที่ตอบ "เห็นด้วย" จะมีแนว "กาหนด" 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 23 และถ้าตอบ "เห็นด้วย" จะมีแนว "อนุรักษ์นิยม" 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 11, 12, 16, 17, 18, 24, 25, 26, 27, 28

⁹ไพฑูริย์ อินทรวินา เรื่องเคมี, หน้า 164

¹⁰จรัญ จันทลักขณา, สถิติ : วิธีวิเคราะห์และวางแผนงานวิจัย (พระนคร : โรงพิมพ์ประเสริฐศิริ ซอยมันสิน 3 ถนนอรุณพงษ์, 2513), หน้า 27

การหาความเที่ยง ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่เลือกแล้วจากตัวอย่างประชากรกลุ่มเดิมที่ทดสอบมา
ไปดำเนินการหาความเที่ยง โดยวิธีหาความเที่ยง กึ่งแบ (Split - Half Reliability)
ตามขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อถูกและข้อค ในจำนวนแบบสอบถามที่สุ่มมา 60 ชุด
จาก 100 ชุด จากสูตร¹¹

$$r_{XY} = \frac{[N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)]}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{XY} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ X และ Y

X = คะแนนข้อค

Y = คะแนนข้อถูก

ได้ค่า r_{XY} = .70¹²

2. แก้ไขโดยสูตร (Spearman - Brown Step up)¹³

$$r_{tt} = \frac{2r_{XY}}{1 + r_{XY}}$$

¹¹ Frederick E, Croxton, Applied General Statistics, (N.J. : Prentice-Hall, Inc. Engle wood Cliffs, 1955), p. 469.

¹² คูณภาค ก.

¹³ William Wiersma, Research Methods in Education., (New York: J.B. Lippcott Company, 1969) p. 187.

เมื่อ r_{tt} คือ ค่าความเที่ยง ของแบบสอบทั้งชุด

r_{xy} คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบตามครั้งชุด

ผลปรากฏว่าค่าความเที่ยง 0.82 ซึ่งจัดอยู่ในระดับสูง¹⁴

3. การสุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากร จากวิทยาลัยครูในเขตภาคกลาง (ยกเว้นเขตกรุงเทพมหานคร) จำนวน 7 แห่ง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกตัวอย่างประชากรวิทยาลัย ละ 104 คน เป็นนักศึกษาระดับ ป.กศ. 52 คน แยกเป็นชาย 26 คน หญิง 26 คน และนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง 52 คน แยกเป็นชาย 26 คน หญิง 26 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 728 คน คิดเป็นประมาณ ร้อยละ 3 ของประชากรทั้งสิ้น

วิทยาลัยที่เลือกสุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่

1. วิทยาลัยครูนครสวรรค์
2. วิทยาลัยครูเพชรบุรี
3. วิทยาลัยครูจันทบุรี
4. วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม
5. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
6. วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
7. วิทยาลัยครูนครปฐม

¹⁴ ประคอง กรรณสูต , สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู ; (นครหลวงฯ : บริษัทไทยวัฒนา-พานิช จำกัด, 2515) หน้า 110

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยครูที่เลือกเป็นแหล่งเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เดินทางไปส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และไปเก็บด้วยตนเองในบางแห่ง แห่งใดที่ไม่ได้ไปเก็บด้วยตนเอง ก็ได้อธิบายให้ผู้อื่นเป็นผู้รวบรวมส่งให้ ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเป็นจำนวน 650 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.18 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไป แต่เมื่อจำแนกข้อมูลตามกลุ่มและคุณภาพของแบบสอบถามแล้ว มีแบบสอบถามที่ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยจำนวน 608 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.51 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจแบบสอบถามในส่วนที่ 2 ที่สอบถามความคิดเห็นทางการเมืองของนักศึกษา ตามเกณฑ์การให้คะแนนใน ตารางที่ 1

2. ถ้อยคະคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนที่ได้รับในการตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ทุกข้อ เป็นเกณฑ์ในการจำแนกกลุ่มความคิดเห็นทางการเมือง โดยวิธีการแบ่งเกณฑ์ ดังนี้ คือ ถ้อยคະคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามที่ไคสูงที่สุด เป็น 4.17 ลบด้วยคະคะแนนเฉลี่ยของผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่ไคต่ำสุด คือ 2.03 จะไคช่วงที่มีผู้ไคคະคะแนนทั้งหมด เป็นจำนวน 2.14 หน่วย ในช่วงผู้ไคคະคะแนนทั้งหมด หาคะ 3 จะไคอัตราส่วนของผู้มีความคิดเห็นในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ช่วงละ 0.71 หน่วย

ฉะนั้น จึงสรุปเป็นเกณฑ์ จำแนกกลุ่มความคิดเห็นทางการเมืองได้ ดังนี้

2.1 ผู้ที่มีความคิดเห็น แนวอนุรักษ์นิยม (Conservative) ไคแก่ผู้ไคคະคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.03 กับ 2.74

2.2 ผู้ที่มีความคิดเห็นแนวปานกลาง (Intermediate) ไคแก่ผู้ไคคະคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.75 กับ 3.45

2.3 ผู้ที่มีความคิดเห็นแนวก้าวหน้า (Liberal) ไคแก่ผู้ไคคະคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.46 กับ 4.17

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นทางการเมืองของนักศึกษาตามตัวแปร (Variables) ต่าง ๆ¹⁵ ที่ต้องการศึกษา โดยการทดสอบค่าไคสแคว์ จากสูตร¹⁶

$$\chi^2 = \frac{(f_o - f_e)^2}{f_e}$$

4. หากกรอรายละเอียดเป็นรายข้อ เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อหลักสูตร การสอนและแหล่งให้ความรู้ทางการเมืองของนักศึกษา

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁵ คู่มือหมายถึง บทที่ 1

¹⁶ Frederick E. Croxton, op. cit. p. 681.